

3. Semesterbeskrivelse

Peqqissaanermik Ilisimatusarfik
Institut for Sundhed & Natur
Institute of Health & Nature

Bachelor i sygepleje

Indhold

Teoretiske studier 1
Indhold i Sygepleje 1
Sygepleje og rehabilitering 1
Sygepleje til mennesker med psykiatriske lidelser 3
Barnets normale vækst og udvikling 3
Sygepleje til børn og deres familier 4
Hygiejne i sygeplejen 5
Eksistentiel og åndelig omsorg i sygeplejen 5
Sygdomslære 7
Generel patofysiologi, immunforsvaret og infektionsbegrebet 7
Lungesygdomme 7
Hjerte- karsygdomme 8
Diabetes mellitus 1+2 8
Livstilsambulatoriets arbejde ift. lunge, hjerte-kar-sygdomme og diabetes 8
Pædiatri 8
Psykiatri 9
Sundhedsinformatik 9
Kommunikation 10
Mikrobiologi 11
Pædagogik 11
Sundhedsjura 12
Praktikforberedelse 13
Praktiske studier 14
Læringsmål i praktikken 14
Studiesamtaler 15
1. studiesamtale 15
2. studiesamtale 15
3. semester intern prøve 16
Læringsmål for 3. semester 17
Evalueringsskema for læringsmål under praktik, 3. semester 18
Refleksionsark (besvar kun de relevante spørgsmål til læringssituationen) 19

Semesterbeskrivelse

3. Semester

Semesterets overordnede tema:
Situationsbestemt kommunikation med den syge patient i primær eller sekundær sundhedstjeneste, i stabile og i ustabile eller akutte situationer.

Omfang i ECTS: 30	Teoretiske studier 20		
	Kliniske studier 10 ECTS på klinisk uddannelsessted: sygehus, plejehjem, hjemmepleje, psykiatri,		
Semesterets fagområder:	Teoretiske studier		Kliniske studier
	ECTS	Antal lektioner	
Sygepleje	9,5	78	5 ECTS
Sygdomslære	3	36	
Mikrobiologi	2	16	2
Kommunikation	1,5	12	1
Sundhedsinformatik	1	8	1
Pædagogik	2	16	1
Jura	1	8	

Læringsforløbet indledes med:
Introduktion til arbejdsformer, øvelser og opgaver i semesteret, samt opsamling på læring og erfaringer fra 2. semester.

Teoretiske studier

Indhold i Sygepleje

Mål:

- Den studerende kan skitsere pleje i relation til udbredte folkesygdomme.
- Nævne sygdomsrelaterede årsager til symptomer, der observeres hos patienten, både i stabile og i ustabile eller akutte situationer.
- Argumentere for patientens og familiens/pårørendes ressourcer og deres perspektiver på, hvordan sygdom påvirker patients og pårørendes hverdagsliv.
- Organisere patientforløb, der tilgodeser patientens ønsker og vilkår samt begrunde med sundhedsfaglig viden.

Vejledende pensumkrav i alt: 665 (teori) + 100 sider (praktik).
Til 1 lektion skal der læses mellem 7-11 siders pensum.

Sygepleje og rehabilitering

Mål:
Reflektere og argumentere over patientens og familiens/pårørendes ressourcer og deres perspektiver på, hvordan sygdom påvirker patientens og pårørendes hverdagsliv.

Indhold: Rehabilitering som begreb, og rehabilitering til patienter og borgere med forskellige sygdomme
Omfang i alt: 16 lektioner

Rehabilitering som begreb i sygeplejen

Omfang: 4 lektioner
Obligatoriske studieaktiviteter i form af studiespørgsmål og gruppefremlæggelser
Pensum: 45 s.

- Borg, T. (2020): Rehabilitering – som del af borgerens livsførelse og læring i relationelle og kulturbestemte kontekster. I: Aagaard, T. og Hounsgaard, L. (red.) *Menneske – Sundhed, samfund og kultur*. 1. udgave, 1. oplag. Klim, s. 123-146 (23 s.)
- Hanifa, Ane Louise Bødker; m.fl. (2019): ´Vigtigt at lade patienten evaluere sin indlæggelse på intensiv´. I: *Fag & Forskning* Nr. 2, s. 44-53 (ved udskrivning er den på 14 s.) Link til artiklen (Besøgsdato 02-03-2026)
- Maribo, Thomas; m.fl. (2022): Hvad er rehabilitering? I: *Hvidbog om rehabilitering*. 1. udgave, 1. oplag, Rehabiliteringsforum Danmark, s. 21-30 (10 s.)

Sygepleje og rehabilitering til mennesker med kronisk sygdom

Indhold:

- Rehabilitering af patienter med forskellige kroniske sygdomme.
- Sygeplejeopgaver der vedrører den kroniske patient også i forhold til forebyggelse.
- Forhold der har betydning for den kronisk syge patient og dennes pårørende ift., rehabilitering.

Omfang: 6 lektioner.
Pensum: 57 sider

- Aagaard, Tine (2015): Hverdagsliv med sygdom - Patienters kulturelle perspektiver på sundhedspraksis i Grønland. *Inussuk - Arktisk Forskningsjournal*, nr. 1. Side 60-65,67-68, 123-130 (16 s.)
- Maribo, Thomas; m.fl. (2022): Dilemmaer og udfordringer i rehabilitering I: *Hvidbog om rehabilitering*. 1. udgave, 1. oplag, Rehabiliteringsforum, Danmark. s. 33-44 (12 s.)
- Maribo, Thomas; m.fl. (2022): Personen i rehabilitering I: *Hvidbog om rehabilitering*. 1. udgave, 1. oplag, Rehabiliteringsforum, Danmark. S. 47-59 (13 s.)
- Maribo, Thomas; m.fl. (2022): De pårørende. I: *Hvidbog om rehabilitering*. 1. udgave, 1. oplag, Rehabiliteringsforum, Danmark. S. 61-67 (7 s.)
- Maribo, Thomas; m.fl. (2022): De professionelles perspektiver I: *Hvidbog om rehabilitering*. 1. udgave, 1. oplag, Rehabiliteringsforum, Danmark. S. 75-92 (18 s.)

Supplerende:

- Norlyk, A. (2014): Familien og netværket. I: Angel, S.; Aadal, L. *Rehabiliterende sygepleje - Fra begreb til klinisk praksis.* 1. udgave, 2. oplag, København, Munksgaard, s. 245- 255 (11 s.)

Sygepleje og rehabilitering ift., livsstilssygdom

Indhold:
Livsstilssygdomme samt livsstilens betydning ift., kronisk lidelse, funktionstab samt rehabilitering.
Omfang: 3 lektioner.
Pensum: 19 sider

- Aagaard, T. (2016): Patienter og pårørende føler sig ikke hørt. I: Sygeplejersken, DSR, Fag og forskning 2016, nr. 4. s. 56-61 (6 s.) Link til artiklen (Besøgsdato 02-03-2026)
- Jones, A.; Vallis, M.; Pouwer, F. (2015): If it does not significantly change HbA1c levels why should we waste time on it? A plea for the prioritization of psychological well-being in people with diabetes. I: *Diabetic Medicine,* Vol. 32, pp. 155-63 (9 s.). Link: https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/dme.12620 betalingsartikel henvendelse til bibliotekaren
- Maribo, Thomas; m.fl. (2022): Brugernes perspektiver. I: *Hvidbog om rehabilitering*. 1. udgave, 1. oplag, Rehabiliteringsforum, Danmark, S. 69-73 (5 s.)

Supplerende:

- Angel, Sanne (2014): Borgerdeltagelse og –inddragelse I: Angel, S.; Aadal, L. *Rehabiliterende sygepleje. Fra begreb til klinisk praksis*. 1. udgave, 2. oplag, København Munksgaard, s. 81-92 (12 s.)

Sygepleje og rehabilitering til mennesker med funktionstab

Indhold:
Tilrettelæggelse af udskrivning. Tværfaglige og tværsektorielle samarbejdspartnere, herunder kendskab til

forskellige hjælpemidler til hjemmet, den sociale lovgivning, kendskab til forskellige faggruppers ansvarsområde
Omfang: 3 lektioner.
Pensum: 36 sider

- Kommuneqarfik Sermersooq (2025): Kvalitetsstandarder på ældreområdet 2025. s. 4-7 (4 s.) Link til artiklen (Besøgsdato 24/6-26) Link til kvalitetsstandarder (Besøgsdato 26/6-26)
- Maribo, Thomas m.fl. (2022):Rammebetingelser for rehabilitering. I: *Hvidbog om rehabilitering*. 1. udgave, 1. oplag, Rehabiliteringsforum, Danmark S. 95-107 (13 s.)
- Rud, Kirsten; Stuhaug Heidi Næsted (2010): ´Medinddragelse i egen rehabilitering efter hoftebrud´. I *Sygeplejersken*, nr. 5, 110. årgang, s. 50-54 (5 s.)

Supplerende:

- Kilde, T.; Aadahl, L. (2014): Tværfaglig organisering. I: Angel, S.; Aadal, L.: *Rehabiliterende sygepleje. Fra begreb til klinisk praksis*. 1. udgave, 2. oplag, København Munksgaard, s. 53-66 (14 s.)

Sygepleje til mennesker med psykiatriske lidelser

Mål:
At den studerende på baggrund af viden om patienter med psykiske lidelser, kan argumentere for at handle på såvel individ- som gruppe- og samfundsplan i forhold til sygepleje af sundhedsfremmende, sundhedsbevarende, forebyggende og behandlende karakter. At de studerende kan identificere kommunikationens betydning i relation til støtte og konflikthåndtering i forbindelse med den psykisk syge eller krisepåvirkede patient.

Indhold:
Patientens plejeforløb i relation til eksemplariske psykiske lidelser. Der undervises i teorier som giver forskellige perspektiver på kommunikation og interaktion med den psykisk påvirkede patient.
Centrale begreber. Psykiatrisk sygepleje som fagområde. Menneskesyn, psykiatrisk sygepleje og behandling. Samtalen. Miljø for vækst og udvikling. Recovery.

Obligatoriske studieaktiviteter i form af cases og studiespørgsmål.
Omfang: 16 lektioner.
Pensum: 127 sider

- Barker, P.; m.fl. (2020). Assessment i psykiatrisk sygepleje. I: Buus, N.; m.fl. (red.), *Psykiatrisk Sygepleje* (2. udgave). Munksgaard. København. s. 169-200 (32 sider)
- Buus, N.; m.fl. (2020). Sygeplejersker i psykiatrien. I: Buus, N.; m.fl. (red.), *Psykiatrisk Sygepleje* (2. oplag). Munksgaard. København. s. 57-89 (33 sider)
- Hybholt, L.; m.fl. (2020). Miljøterapiens betydning i behandlingspsykiatrien. I: Buus, N.; m.fl. (red.), *Psykiatrisk Sygepleje* (2. oplag). Munksgaard, København. s. 297-329 (32 sider)
- Iversen, T.; m.fl. (2020). Psykisk førstehjælp. I; Buus, N.; (red.) *Psykiatrisk Sygepleje* (2. oplag,). Munksgaard. København. s. 239-270 (31 sider)

Barnets normale vækst og udvikling

Mål:

- At den studerende på baggrund af viden om barnets normale udvikling, kan argumentere for sin sygepleje handlinger på individ-, gruppe- og samfundsplan i forhold til syge/indlagte barn og dets familie.
- At den studerende på baggrund af sin viden om det syge/indlagte barn og dets familie, kan reflektere kritisk og vurdere udvalgte patientfænomeners manifestation i en social og kulturel kontekst. Herunder skabe grundlag til at kunne varetage vejledende og undervisende funktioner.

Indhold:
Barnets normale vækst og udvikling fra nyfødt-perioden til unge-perioden; den motoriske, perceptuelle, intellektuelle og sproglige udvikling, udviklingspsykologi, relationsdannelse, samt mad og måltider.
Udviklingspsykologi. Mad og måltider.

Omfang: 7 lektioner.
Pensum: 137 sider

- Hart, Susan (2009): Barnets psykiske udvikling gennem samhørighedserfaringer. I: *Den følsomme hjerne*. 1. udgave, 6. oplag, Hans Reitzels Forlag. s. 157-183 (27 s.)
- Kilde mad og måltider 2 sider. Link: Mad til spædbørn og småbørn (Besøgsdato 25/6-26)
- Niclasen, B., Molcho, M., Arnfjord, S., & Schnohr, C. (2013). Conceptualizing and contextualizing food insecurity among Greenlandic children. *International Journal of Circumpolar Health*, *72*(1). https://doi.org/10.3402/ijch.v72i0.19928 (besøgsdato 25/6-26)
- Rasmussen, Jette (2012): Kommunikation mellem forældre og sundhedsplejerske. I: Rasmussen, J.; Samberg, V. (red.): *Sundhedspleje – et fag i forandring*. Munksgaard. S. 125-141 (17 s.)
- Sommer, D.; m.fl. (2022) Fra foster til nyfødt I: Den nye udviklingspsykologi - et livslangt perspektiv, København, FADL's Forlag. s. 54-71 (18 s.)
- Sommer, D.; m.fl. (2022) Mellemste barndom I: Den nye udviklingspsykologi - et livslangt perspektiv, København, FADL's Forlag. s. 138-177 (40 s.)
- Sommer, D.; m.fl. (2022) Tidlig barndom I: Den nye udviklingspsykologi - et livslangt perspektiv, København, FADL's Forlag. s. 104-137 (34 s.)

Sygepleje til børn og deres familier

Mål:
At den studerende på baggrund af viden om barnets normale udvikling, kan argumentere for sine sygeplejehandlinger på individ-, gruppe- og samfundsplan i forhold til syge/indlagte barn og dets familie.
At den studerende på baggrund af sin viden om det syge/indlagte barn og dets familie, kan reflektere kritisk og vurdere udvalgte patientfænomeners manifestation i en social og kulturel kontekst. Herunder skabe grundlag til at kunne varetage vejledende og undervisende funktioner.

Indhold:
Sygepleje til syge børn og deres familier. Udvalgte patientfænomener set i lyset af den sociale og kulturelle kontekst hos børn og deres forældre. Patientfænomener i forhold til plejeforløb ved eksemplariske både akutte og kroniske somatiske lidelser.
Omfang: 12 lektioner
Pensum: 121 sider

- Egmose, B.; Petersen J. J. H.; Sørensen, J. (2025): Sygepleje til unge I: Holgersen, M. A.; Lindhardt, C. L. (red.) *Sygepleje til børn og unge* (1. udgave). Munksgaard. S. 83-100 (18 s.)
- Haslund-Thomsen, H. (2025): Familiecentreret sygepleje og Fundamentals of Care I: Holgersen, M. A.; Lindhardt, C. L. (red.) *Sygepleje til børn og unge* (1. udgave). Munksgaard. s. 67-82 (17 s.)
- Kløvgaard, Marius m.fl. (2016) *Children in Greenland: disease patterns and contacts to the health care system,* International Journal of Circumpolar Health, 75:1,32903. Læs abstract 1 s. Link to this article (Besøgsdato 25/6-26)
- Meeqqat Pisinnaatitaaffinik Sullissivik/Børnerettighedsinstitution, MIO (2021): *MIO´s årsrapport*. S. 9-13 (5 s.) DA_MIOs årsberetning 2023 (Besøgsdato 25/6-26)
- Olesen, G. S. (2014): Barndom, opvækst og socialisation I: *Pædagogik – en grundbog.* 1. udgave, 1 oplag. Perorsaanermik Ilinniarfik, Ilulissat. s. 65-73 (7 s.)
- Olesen, G. S. (2014): Børns sprogtilegnelse i familie, institution og skole. I: *Pædagogik – en grundbog.* 1. udgave, 1 oplag. Perorsaanermik Ilinniarfik, Ilulissat. s. 90-93 (4 s.)
- Thelborg, M; Lund, A. (2025): Mødet med børn og unge I: Holgersen, M. A.; Lindhardt, C. L. (red.) *Sygepleje til børn og unge* (1. udgave). Munksgaard. s. 29-47 (19 s.)
- Voltelen, B. (2025): Relationer, familieformer og familiedialog I: Holgersen, M. A.; Lindhardt, C. L. (red.) *Sygepleje til børn og unge* (1. udgave). Munksgaard. s. 49-66 (18 s.)
- Øvreeide, H. (2009). Forskellige formål med en samtale kræver forskellig tilrettelæggelse I: *At tale med børn*. 3. udgave, 5. oplag, Hans Reitzels Forlag. S. 201-253 (53 s.)
- Øvreeide, H. (2009). Samtalemetodiske principper og anvisninger I: *At tale med børn*. 3. udgave, 5. oplag, Hans Reitzels Forlag. S. 254-304 (51 s.)

Hygiejne i sygeplejen

Mål:
Anvende korrekte rene og aseptiske metoder ved sygeplejeprocedurer. Identificere sygeplejefaglige problemstillinger, der har relation til mikrobiologi, immunologi, infektionspatologi og sygehushygiejne.

Indhold:
Anvendelse af værnemidler i forhold til generelle og supplerende infektionshygiejniske retningslinjer, øvelser i rene og aseptiske sygeplejeprocedurer, f.eks. forbindingsskift og anlæggelse af blærekateter (RIK, SIK, KAD). Casearbejde med henblik på at balancere infektionshygiejniske tiltag i en klinisk hverdag
Omfang: 10 lektioner.
Obligatoriske studieaktiviteter i form af øvelser i demostuen, både med underviser og uden underviser.
Pensum: 113 sider

Holt, Jette; Rodkjær, L. Ø. (2017): Infektionshygiejne I: Hjortsø, M.; Malling, C. (red.) Sygeplejebogen 2 – Grundlæggende behov, 5. udgave, s. 270-289 (20 sider)

B.G. Mitchell, O. Fasugba, P.L. Russo, where is the strength of evidence? A review of infection prevention and control guidelines, Journal of Hospital Infection, Volume 105, Issue 2, 2020, Pages 242-251, (10 sider)

Nationale infektionshygiejniske retningslinjer For generelle og supplerende forholdsregler i sundhedssektoren, herunder håndhygiejne https://hygiejne.ssi.dk/-/media/arkiv/subsites/infektionshygiejne/retningslinjer/nir/nir-generelle-og-supplerende-udgave-1-2026-hoeringsversion.pdf s. 10-78 (69 sider) (besøgsdato 07/07-26)

Trialog om infektionshygiejne https://dsr.dk/fag-og-udvikling/sygeplejersken/fagbladet-sygeplejersken/fag-forskning-argang-2022-nr-4/ (15 sider i alt) (besøgsdato: 03.08-2026).

Tænk infektionshygiejne ind i alle procedurer s. 22-25 https://dsr.dk/fag-og-udvikling/sygeplejersken/fagbladet-sygeplejersken/fag-forskning-argang-2022-nr-4/taenk-infektionshygiejne-ind-i-alle-procedurer/ 3 sider

Infektionshygiejnen er udfordret i kommunerne s. 32-35 https://dsr.dk/fag-og-udvikling/sygeplejersken/fagbladet-sygeplejersken/fag-forskning-argang-2022-nr-4/infektionshygiejnen-er-udfordret-i-kommunerne/ 3 sider

"Min patient smitter ikke" s. 26 – 27 https://dsr.dk/fag-og-udvikling/sygeplejersken/fagbladet-sygeplejersken/fag-forskning-argang-2022-nr-4/min-patient-smitter-ikke/ 5 sider

Start med sygeplejeprocessen s. 28 – 32 https://dsr.dk/fag-og-udvikling/sygeplejersken/fagbladet-sygeplejersken/fag-forskning-argang-2022-nr-4/start-med-sygeplejeprocessen/ 4 sider

Eksistentiel og åndelig omsorg i sygeplejen

Mål:
At den studerende skaber sig et grundlag for at forholde sig kritisk, analyserende og vurderende til sygepleje – og omsorgsteorier og sygeplejemodeller.

Indhold:
Omsorgsteori. Omsorg for pårørende. Døden og den døende. Sorg, tab, håb, mening og åndelig omsorg set i et kulturelt perspektiv.

Omsorgsfilosofi

Omfang: 4 lektioner.
Pensum: 46 s.

- Martinsen, K. (2010): At se med hjertets øje. I: Martinsen, K. *Øjet og kaldet*. 2. udgave. København, Munksgaard, s. 11-30. (20 s.)

- Martinsen, K. (2010). Samtalen, kommunikation og sagligheden i omsorgsfagene. I: Martinsen, K. *Samtalen, skønnet og evidensen*. 1. udgave, 4. oplag, København, Gads Forlag, s.27-52. (26 s.)

Familiesygepleje (omsorg for pårørende)
Omfang: 3 lektioner.
Pensum: 30 s.

- Dieperink, K. B. (2023): Pårørende I: Danbjørg, Dorthe Boe & Tvistholm, Nina. *Patient, Grundbog i sygepleje*. 3. udgave, s. 354-369 (16 s.)
- Grimshaw-Aagaard, S. L. S.; Berthelsen, C. B. (2017): Patientologi: Studiet af patient og pårørendes oplevelse af sygdom og lidelse. I: Hjortsø, M.; Malling, C. (red.) *Sygeplejebogen 1, Profession og patient*, 5. udgave, 1. oplag, Gads Forlag, s. 57-72 (16 s.)

Menneskets eksistentielle vilkår
Omfang: 4 lektioner.
Pensum: 50 s.

- Hedensted, R. V. (2023): Sorg som psykologisk begreb. I: Hedensted, R. V.; Tejmers, J. W. (red.). *Psykologi og sundhedspsykologi*. Gads Forlag 1. udgave, 1. oplag, s. 177-194 (18 s.)
- Jette Marcussen (2023): Sygeplejefaglige perspektiver på tab og sorg ved kritisk sygdom og død. I: *Tikiusaaq,* s. 17-22 (5 s.) Tikiusaaq vinteren 2023 (besøgsdato 25/6-26)
- Seibæk, L.; Petersen, K. L.; Blaakær, J., Hounsgaard, L. (2012): At håbe det bedste men forberede sig på det værste - kvinders levede erfaringer med at gennemgå operation for kræft i æggestokkene. I: *Sygeplejersken* (14) Videnskab og Sygepleje, s. 66-77 (12 s.) Link til artiklen (Besøgsdato 25/6-26)
- Travelbee, J. (2010): Håb I: *Mellemmenneskelige aspekter i sygepleje*. København, Munksgaard Danmark, s. 107-114 (8 s.)
- Engelbrekt, Preben & Mogensen R. Jesper (2017). At forstå sorg. Teoretiske og praktiske perspektiver. Samfunds Litteratur. (29 s.)
    - Kap 1.: Normal og kompliceret sorg (s. 1-23)
    - Kap. 5: Stroebe og Schuts to-proces-model i (s. 47-54)

Supplerende:
- Det nationale sorgcenter: https://sorgcenter.dk/om-det-nationale-sorgcenter/ (Besøgsdato 25/6-26)

Åndelig omsorg
Omfang: 4 lektioner.
Pensum: 51 s.

- Eriksson, Katie (2006): Relationen mellem den enkelte og den abstrakte anden I: *Omsorgens idé.* 1. udgave, 5. oplag, København, Munksgaard Danmark, S. 51-59 (15 s.)
- Eriksson, Katie (2006): Omsorgens forskellige former. I: *Omsorgens idé.* 1. udgave, 5. oplag, København, Munksgaard Danmark, S. 82-94. (13 s.)
- Hvidt, N. C.; m.fl. (2018): Eksistentiel og åndelig omsorg i Danmark: Hvorfor, hvad, hvordan og hvem? I: *Klinisk sygepleje*. Volume 32, Issue 4, s. 265-280 (15 s.) https://www.idunn.no/doi/epdf/10.18261/issn.1903-2285-2018-04-03
- Kliniske retningslinjer (2023): Eksistentielle og åndelige aspekter i palliativ indsats. S. 1-8 (8 s.) https://www.dmcg.dk/siteassets/kliniske-retningslinjer---skabeloner-og-vejledninger/kliniske-retningslinjer-opdelt-pa-dmcg/dmcg-pal/dmcg-pal_andelig-omsorg_v1.0_admgodk260223.pdf
- Viftrup, D. T., Køster, A., & Hvidt, N. C. (2021). "At holde noget helligt" – religionspsykologiske perspektiver på, hvordan fagprofessionelle kan drage omsorg for og understøtte kriseramte menneskers åndelighed og tro. *Dansk Tidsskrift for Teologi Og Kirke*, *48*(1), 39–59. Hentet fra https://tidsskrift.dk/dttk/article/view/125478

Døden og den døende
Omfang: 5 lektioner.

Obligatoriske studieaktiviteter i form af opgave om procedure for istandsættelse efter dødsfald.
Pensum: 56 s.

- Brøndum, L.; Matthiesen, H. N. (2016): Palliation – en tværfaglig indsats I: *Den palliative indsats – en patientcentreret tilgang*. København, Forfatterne og Munksgaard, s. 19-26 (8 s.)
- Det Etiske Råd (2019): En livsnødvendig samtale om døden. s. 1-16 (16 s.) Link En livsnødvendig samtale om døden! | Etisk Råd (Besøgsdato 25/6-26)
- Giersing, U. (2011): Omsorg for dem der drager omsorg I: Esbensen, Bente Appel (red.) *Mennesker med kræft - sygepleje i et tværfagligt perspektiv*. 1. udgave, 2. oplag, København, Munksgaard Danmark, s. 351 -360 (10 s.)
- Jespersen, B. A. (2016): Den fysiologiske dødsproces I: *Den palliative indsats – en patientcentreret tilgang*. 1. udgave, 1. oplag, København, Forfatterne og Munksgaard, s. 93-98 (6 s.)
- Nornild, M. m.fl. (2020): Sundhedsretlige betragtninger – mellem himmel og jord. I: Aagaard, T. og Hounsgaard, L. (red.): *Menneske, sundhed, samfund og kultur*. 1. udgave, 1. oplag. Forfatterne og Klim. s. 295-310 (16 s.)
- Jacobi, K. E.; Mortensen, S. J. (2025): Palliation sygepleje til børn og unge I: *Sygepleje til børn og unge* (1. udgave). Munksgaard. s. 189-210 (22 s.).
- Procedure om istandsættelse efter dødsfald. Link til Død, istandgørelse af døde (Besøgsdato 25/6-26)

Sygdomslære
Mål:
- At den studerende på baggrund af viden om anatomi og fysiologi kan opremse viden om patofysiologiske tilstande. At den studerende kan nævne de mest almindelige somatiske og psykiske folkesygdomme, som forekommer i det grønlandske samfund.
- At den studerende kan nævne ætiologi og kliniske og parakliniske manifestationer, som danner baggrund for diagnosticering, behandling og pleje.
- At den studerende kan anvende sin viden i forhold til børn, voksne og ældre, samt kan medvirke ved profylakse.

Indhold:
Sygdomslærefagets teori samt basal patologi inden for medicin, kirurgi, gynækologi og pædiatri.
De hyppigst forekommende somatiske og psykiske sygdomme inden for alle aldersgrupper.
Omfang: 36 lektioner.

Generel patofysiologi, immunforsvaret og infektionsbegrebet
Indhold:
Vækstændringer, celledegeneration, autoimmune sygdomme og infektionsbegrebet.
Omfang: 4 lektioner.
Pensum: 63 sider

- Viborg, A. L. (2024): *Basal sygdomslære*. I: Viborg, A. L. og Thorup, A. W. (red.), *Sygdomslære – hånden på hjertet*. 4. udgave. København: Munksgaard, s. 22–41 (20 s.).
- Viborg, A. L. (2024): *Immunforsvaret*. I: Viborg, A. L. og Thorup, A. W. (red.), *Sygdomslære – hånden på hjertet*. 4. udgave. København: Munksgaard, s. 42–77 (36 s.).
- Hansen, Lene Bech og Claus Østergaard (2024): *Mikrobiologi og sygepleje*. I: *Mikrobiologi – hånden på hjertet*. 4. udgave. København: Munksgaard, s. 164–185 (22 s.).

Lungesygdomme
Indhold:

Udredning af lungesygdomme. Lungefunktion, kontrol af lungefunktion, emboli, dyspnoe. Kronisk Obstruktiv Lungesygdom, Bronchitis chronica, Astma bronchiale og status astmaticus.
Omfang: 3 lektioner.
Pensum: 46 sider

- Viborg, A. L. (2024): *Respirationssystemet*. I: Viborg, A. L. og Thorup, A. W. (red.), *Sygdomslære – hånden på hjertet*. 4. udgave. København: Munksgaard, s. 156–207 (52 s.).

Hjerte- karsygdomme

Indhold:
Udredning af hjertesygdomme. Hjerteinsufficiens, hjerteklapfejl, sygdomme i coronararterierne, forstyrrelser i hjerteaktionen. Forhøjet blodtryk. Embolia arterialis pulmonis.
Omfang: 4 lektioner
Pensum: 62 sider

- Hansen, G. S. (2024): *Kredsløbet*. I: Viborg, A. L. og Thorup, A. W. (red.), *Sygdomslære – hånden på hjertet*. 4. udgave. København: Munksgaard, s. 208–275 (68 s.).

Diabetes mellitus 1+2

Indhold:
Udredning af DM1 og DM2.
Omfang: 3 lektioner.
Pensum: 18 sider

- Thorup, A. W. (2024): *Hormonsystemet*. I: Viborg, A. L. og Thorup, A. W. (red.), *Sygdomslære – hånden på hjertet*. 4. udgave. København: Munksgaard, s. 556–575 (20 s.). (bemærk, kun dele af kapitlet)
- Vejledning T2DM. I: DSAM (Dansk Selskab for Almen Medicin) (2019): Type 2 diabetes (Besøgsdato 25/6-26)

Livstilsambulatoriets arbejde ift. lunge, hjerte-kar-sygdomme og diabetes

Indhold:
Omfang: 2 lektioner.
Pensum: 58 sider

- Thorup, A. W. (2024): *Livsstil*. I: Viborg, A. L. og Thorup, A. W. (red.), *Sygdomslære – hånden på hjertet*. 4. udgave. København: Munksgaard, s. 106–155 (50 s.).
- *En styrket diabetes- og livsstilsindsats i Grønland. Etablering af Steno Diabetes Center Grønland – Inuunerissaavik* (2020), s. 12–20 (9 s.). Drejebog Steno diabetes center Besøgt den 02.03.2026.
- Albinus, N. (2014): *Hyppig genvariant blandt grønlændere mangedobler diabetesrisiko*. *Diabetes 5*. Dagens Medicin, 10. oktober 2014. 6 s. Link til artiklen (Betalingsartikel. Adgang via biblioteket).

Pædiatri

Indhold:

- Børns sundhed og sygdom
- Infektionssygdomme og børnesygdomme
- Kroniske sygdomme og funktionsnedsættelser (handicap)
- Forebyggelse og sundhedsfremme
- Vaccination og sygdomsovervågning

Omfang: 8 lekt.
Pensum: 73 sider

- Ejsing, MN., et al. (2024). Children with otitis media in Greenland-A qualitative study of parental experiences. International Journal of Pediatric Otorhinolaryngology, 178, 111888. https://doi.org/10.1016/j.ijporl.2024.111888

- MIO (Grønlands Børnerettighedsinstitution). (u.å.). *Undersøgelse af sundhedsfaglig behandling af børn i Grønland*. https://mio.gl/undersoegelse-af-sundhedsfaglig-behandling-af-boern-i-groenland/?lang=da
- Andersson, A. M., Kaiser, H., Skov, L., Koch, A., & Thyssen, J. P. (2023). Prevalence and risk factors for atopic dermatitis in Greenlandic children. *Clinical and Experimental Dermatology*, *48*(4), 352-360. https://doi.org/10.1093/ced/llac132
- Lissauer, Tom; Clayden, Graham (2021): Neonatologi. I: Pædiatri. 2. udgave, 6. oplag. København: FADL's Forlag, s. 54–90. (46 s.)
- Lissauer, Tom; Clayden, Graham (2021): Infektioner og immundefekter. I: Pædiatri. 2. udgave, 6. oplag. København: FADL's Forlag, s. 147–182. (36 s.)
- Landslægeembedet: Børnevaccinationer. Link til børnevaccinationer (Besøgsdato: 23/06-26)
- Grønlandsmedicinsk Selskab (2010): Nyhedsbrev. Udbrud af alvorlig leverbetændelse blandt børn i Grønland. (1 s.) Link til artiklen (Besøgsdato: 23/06-26)

Psykiatri

Indhold:
Faget psykiatri fokuserer på de hyppigst forekommende psykiske sygdomme: Skizofreni, affektive sindslidelser. Centrale begreber. Generel psykopatologi. Psykiatriens historie. Psykiatriens organisering i Grønland. Diagnostik og klassifikation af psykiske lidelser. Retspsykiatri.

Omfang: 12 lekt.
Pensum: 105 sider

- McCloughen, A., Delgado, C. og Jørgensen, S. R. (2020). En traume-bevidst tilgang til psykiatrisk sygepleje. In N. Buus, B. Askham, L. L. Berring, L. Hybholt, K. Stjernegaard, & E. S. Tønder (Eds.), *Psykiatrisk Sygepleje* (2. udgave, pp. 429 -456). Munksgaard. (28 sider)
- Nordentoft, M., & Vandborg, S. K. (2024): Skizofreni. In E. Simonsen & B. Møhl (Eds.), *Grundbog i Psykiatri* (s. 281-308). 3. udgave. Hans Reitzel Forlag. (27 sider)
- Schultz, V., Simonsen, E., & Bjerggaard, L. (2024): Retspsykiatri. In E. Simonsen & B. Møhl (Eds.), *Grundbog i Psykiatri* (s. 839-858). 3. udgave. Hans Reitzel Forlag. (19 sider)
- Videbech, P., Kjølbye, M., Sørensen, T., & Vestergaard, P. (2018). *PSYKIATRI – EN LÆREBOG OM VOKSNES PSYKISKE SYGDOMME* (7. udgave). FADL´s Forlag. (s. 110 - 133) Affektive sindslidelser (23 sider)
- WHO, W. H. O. (2019). Mental and behavioural disorders. ICD10 Online. Link til Mental behavioural disorders (3 sider) (Besøgsdato 02-03-2026)
- WHO (2022). International Classification of Diseases 11th Revision. The global standard for diagnostic health information. ICD-11 (who.int). (Besøgsdato 02-03-2026)

Supplerende:
- Videbech, P., Kjølbye, M., Sørensen, T., & Vestergaard, P. (2023): Psykiatriens historie. I: *Psykiatri – En lærebog om voksnes psykiske sygdomme.* 7. udgave. FADL´s Forlag, s. 371-389 (18 s.)

Sundhedsinformatik

Mål:
- At den studerende kan nævne nationale IT-strategier og deres betydning for udvikling og implementering af IT-anvendelsen og kan nævne for informationsteknologiens anvendelsesmuligheder og begrænsninger relateret til sygeplejen og tværfagligt samarbejde.
- At den studerende kan beskrive principper for indsamling, lagring og bearbejdning af data ved hjælp af informations- og kommunikationssystemer og de anvendelsesmuligheder det giver i sundhedsvæsenet som helhed og specifikt i sygeplejen.
- Den studerende kan reflektere over etiske, juridiske og organisatoriske konsekvenser ved anvendelsen af informationsteknologi i sundhedsvæsenet.

Indhold:

Nationale IT-strategier og deres betydning for udvikling og implementering af IT-anvendelsen.
Informationsteknologiens anvendelsesmuligheder og begrænsninger relateret til sygepleje og tværfagligt samarbejde, herunder også introduktion til telemedicin/Pipaluk.
Indhentning, registrering og brug af data herunder principper for grundstruktur i den elektroniske patientjournal (EPJ) samt informations- og kommunikationssystemer anvendt indenfor sundhedsvæsenet
Informationssikkerhed herunder IT-sikkerhed samt de relevante lovbestemmelser vedrørende patienters retstilling og forvaltningen af personfølsomme data.

Omfang: 8 lekt.
Pensum: 61 sider

- Gars, U., Fredskild, TU., Sørensen, SB. (2023). Kap 1. *Introduktion til bogen og teknologibegrebet.* I: Fredskild & Gars (red.) Teknologi og innovation i sundhedsvæsenet. København: Gads Forlag. (s. 17-31)
- Fredskild, TU., Olsen, SP. (2023). Kap. 2. *Fra politiske og strategiske rammer til konkret kompetenceudvikling af medarbejderne i sundhedsvæsenet.* I: Fredskild & Gars (red.) Teknologi og innovation i sundhedsvæsenet. København: Gads Forlag. (s. 35-55)
- Højgaard, Hannah (2016): Telemedicin medvirker til lige adgang til sundhedsydelser. I: Sygeplejersken, Nr. 2, s. 77- 80 (3 s.) link (Besøgsdato 02-03-2026)
- Højgaard, Hannah (2016): Faglige udfordringer både tiltrækker og skræmmer. I: Sygeplejersken, Nr. 2, s. 72-76 (5 s.) link (Besøgsdato 02-03-2026)
- Fredskild, Trine Ungermann (2021):Kap. 4. Anvendelse af teknologiske løsninger i den sundhedsprofessionelle kommunikation. I: Jørgensen, Kim (red.) Kommunikation – for sundhedsprofessionelle. 5. udgave, 1. oplag. Gads Forlag. s.65-81 (17 s.)
- Nielsen, L.O. et al. (2017) 'Telemedicine in Greenland: Citizens' Perspectives', Telemedicine and e-Health, 23(5), pp. 441–447. Link: Telemedicine and e-health link (Besøgsdato 02-03-2026) (6 sider)
- Øgaard, Anders (2020): Pædagogiske perspektiver for telemedicin - et praksisfelt i Grønland under udvikling. I: Aagaard, T. & Hounsgaard, L. (red.): Menneske, samfund og kultur. Ilisimatusarfik, University of Greenland, s. 311- 322 (12 s.)

Kommunikation

Mål:

- At den studerende kan tilpasse sin kommunikation til modtageren.
- At den studerende på baggrund af viden om kommunikationsteori kan planlægge, gennemføre og evaluere sin kommunikation i relation til borgere/patienter og pårørende.
- At den studerende kan anvende fagsprog i relation til faglig formidling og dokumentation i skrift og tale. Kommunikere situationsbestemt med fagkolleger om patientforløb på en måde, der tilgodeser patientsikkerhed og fortrolighed.

Indhold:
Situationstilpasset kommunikation med den syge patient og pårørende.
Grundlæggende begreber, teorier og metoder for mundtlig og skriftlig kommunikation.
Betydningen af sociale, kulturelle og psykologiske betingelser i hverdagslivet, set i relation til mundtlig kommunikation. Fagsprogets betydning for dokumentation.
Samtalen med pårørende der er i krise, samtalen med patienten i krise. Samtale ift., undervisning, information, vejledning og rådgivning til voksne, unge, børn samt barn og forældre.

Obligatoriske studieaktiviteter i teoretisk undervisning: Øvelser med kommunikation i patient-/pårørende relationer.

Omfang: 12 lekt.
Pensum: Ca. 100 – 112 s.

- Jørgensen, Kim (2021):Kap. 1. Kommunikation i sundhedsvæsenet. I: Jørgensen, Kim (red.) *Kommunikation – for sundhedsprofessionelle. 5*. udgave, 1. oplag. Gads Forlag. s. 17-28 (11 s.),

- Jørgensen, Lone (2021): Kap. 3, Kommunikation i korte kontakter. I: Jørgensen, Kim (red.) *Kommunikation – for sundhedsprofessionelle.* 5. udgave, 1. oplag. Gads Forlag. s. 49-62 (13 s.)
- Jørgensen, Rikke & Hansson, Birgitte (2021): Kap. 5, Den professionelle relation. I: Jørgensen, Kim (red.) *Kommunikation – for sundhedsprofessionelle.* 5. udgave, 1. oplag. Gads Forlag. s. 85-103 (18 s.)
- Jørgensen, Kim (2021): Kap. 6, Aktiv lytning, spørgsmål og gensvar. I: Jørgensen, Kim (red.) *Kommunikation – for sundhedsprofessionelle*. 5. udgave, 1. oplag. Gads Forlag. s. 109-123 (14 s.)
- Nielsen, Arne O. (2021): Kap. 7, Kommunikation i akutte situationer. I: Jørgensen, Kim (red.) *Kommunikation – for sundhedsprofessionelle*. 5. udgave, 1. oplag. Gads Forlag, s. 125-140 (15 s.)
- Falk, Bent (2021): Kap. 9, Den fænomenologisk-eksistentielle samtale. I: Jørgensen, Kim (red.) *Kommunikation – for sundhedsprofessionelle.* 5. udgave, 1. oplag. Gads Forlag. s. 159-172 (13 s.)
- Jacobsen, Charlotte, B. (2021): Kap. 14. Fælles beslutningstagning. I: Jørgensen, Kim (red.) *Kommunikation – for sundhedsprofessionelle*. 5. udgave, 1. oplag. Gads Forlag. S. 241-257 (17 s.) (103 s.)

Mikrobiologi

Mål:
At den studerende kan nævne udvalgte mikroorganismers forekomst, morfologi, vækstbetingelser og særlige egenskaber, og at den studerende kan identificere samspillet mellem mikroorganismer, mennesker og miljø. At den studerende kan anvende metoder til forebyggelse af smittespredning.

Indhold:
Almen mikrobiologi, herunder forekomst, morfologi og forplantning indenfor grupper af mikroorganismer, samt smitte- og infektionsbegrebet. Centrale elementer. Hygiejnens og mikrobiologiens historie. Mikroorganismers inddeling. Infektionsbegrebet. Immunitet vaccination og kemoterapi. Immunologi og udvalgte patogene mikroorganismer, herunder smitterisiko og behandling.
Bakterier, vira, svampe. Sygehushygiejne, Smittekæden, forebyggelse af infektioner samt smittemåder og afbrydelse af smitte. Autoimmune sygdomme.
Omfang: 16 lekt.
Obligatoriske studieaktivitet: Studiespørgsmål

Pensum: 255 s. + 40 s. i praktik.

- Hansen, Lene Bech og Claus Østergaard (2024): Kap. 1, Mikrobiologi og sygepleje. I: *Mikrobiologi -Hånden på hjertet*, 4. i-bogsudgave, Munksgaards forlag. s. 18-123 (105 s.)
- Hansen, Lene Bech og Claus Østergaard (2024): Kap. 8, Hvordan opstår infektioner. I: *Mikrobiologi -Hånden på hjertet*, 4. i-bogsudgave, Munksgaards forlag. s. 164-182 (18 s.),
- Hansen, Lene Bech og Claus Østergaard (2024): Kap. 9, Smittes. I: *Mikrobiologi -Hånden på hjertet*, 4. i-bogsudgave, Munksgaards forlag. 186-197 (11 s.)
- Hansen, Lene Bech og Claus Østergaard (2024): Kap. 10, Diagnostik, behandling og forebyggelse af infektionssygdomme. I: *Mikrobiologi -Hånden på hjertet*, 4. i-bogsudgave, Munksgaards forlag. 200-257 (57 s.),
- Hansen, Lene Bech og Claus Østergaard (2024): Kap. 13, Infektionssygdomme s. 260-324 (64 s.) I: *Mikrobiologi -Hånden på hjertet*, 4. i-bogsudgave, Munksgaards forlag. (255 s.)

Pædagogik

Mål:
At den studerende på baggrund af pædagogiske begreber, teorier og metoder, kan planlægge, gennemføre, evaluere og dokumentere vejledning og undervisning af borgere/patienter og evt. pårørende ud fra den/de pågældendes aktuelle læringsbehov. At den studerende forholder sig reflekterende for sin egen læring.

Indhold:
Der undervises i pædagogiske begreber, teorier og metoder. Endvidere indgår didaktik, evaluering og sundhedspædagogik, samt refleksion som læringsproces.
Under Kulturnatten opbygges et børne rum, som alle studerende deltager i indretning af og desuden forestår konkrete aktiviteter.

Pædagogiske begreber, teorier og metoder mhp. at tilrettelægge og evaluere undervisning/vejledning af en patient m. pårørende.
Obligatoriske studieaktiviteter i teoretisk undervisning: Deltage i planlægning og afholdelse af *Verdens diabetesdag* den 14/11 og/eller *Verdens KOL-dag* den 19/11. Derudover deltage i planlægning og afholdelse af bamsehospital til kulturnatten.

Omfang: 16 lekt.
Pensum: 133 sider

- Hedensted, R.V. (2020) 'Teoretiske perspektiver på læring: Jean Lave og Etienne Wenger om situreret læring', I: J.W. Tejmers a J. Lind (red) Pædagogik for sundhedsprofessionelle. København: Gads Forlag, s. 47–59. (12 sider)
- Hedensted, R.V. (2020) 'Teoretiske perspektiver på læring: Donald A- Schön om refleksion som læringsbegreb', I: J.W. Tejmers and J. Lind (red) Pædagogik for sundhedsprofessionelle. København: Gad, s. 61–72. (11 sider)
- Jørgensen, K. and Lind, J. (2020) 'Pædagogik i sundhedsvæsnet', I: J.W. Tejmers and J. Lind (red) Pædagogik for sundhedsprofessionelle. København: Gads Forlag, s. 25–35. (10 sider)
- Lind, J. (2020) 'Barrierer mod læring', I: J.W. Tejmers and J. Lind (red) Pædagogik for sundhedsprofessionelle. København: Gad, s. 129–153. (24 sider)
- Munksgaard, M.E. (2020) 'Onlineundervisning til patienter, borgere og pårørende', I: J.W. Tejmers and J. Lind (red) Pædagogik for sundhedsprofessionelle. København: Gad, s. 173–87. (14 sider)
- Tejmers, J.W. (2020) 'Teoretiske perspektiver på læring: Jean Piagets teori om erkendelse', I: J.W. Tejmers and J. Lind (red) Pædagogik for sundhedsprofessionelle. København: Gads Forlag, s. 37–46. (9 sider)
- Tejmers, J.W. (2020) 'Didaktiske overvejelser i mødet med patienten', I: J.W. Tejmers and J. Lind (red) Pædagogik for sundhedsprofessionelle. København: Gad, s. 105–128. (23 sider)
- Tejmers, J.W. (2020) 'Teoretiske perspektiver på læring, Knud Illeris´teori om læring', I: J.W. Tejmers and J. Lind (red) Pædagogik for sundhedsprofessionelle. København, s. 73–86. (13 sider)
- Vedtofte, D.I. (2020) 'Centrale teoretiske begreber', I: J.W. Tejmers and J. Lind (red) Pædagogik for sundhedsprofessionelle. København: Gad, s. 87–104. (17 sider)

Planlægning af kulturnat links:
Bamselægen på DR TV
Bamsehospitalet
Børn på hospitalet link
Bamselæge app på APP store eller PLAY butik
Bamsehospitalet link
Børn i byen hjemmeside (Besøgt 02-03-2026)

Sundhedsjura

Mål:
Målet er at den studerende kan anvende sin virksomhed inden for rammerne af den del af lovgivningen, der retter sig mod sygeplejersker som professionelle fagudøvere samt patienters, borgeres og pårørendes rettigheder, herunder de til enhver tid gældende bekendtgørelser og retningslinjer vedrørende relevante og aktuelle problemområder inden for det sundheds- og sygdomsmæssige område. At den studerende kan beskrive det juridiske ansvar, der påhviler sygeplejersker, inklusive pligten til at holde sig á jour inden for den gældende lovgivning.

Indhold:
Lovgivningen vedrørende sygeplejersker og sygeplejerskers forhold inkl. autorisation og strafferetslige forhold. Patientrettigheder i forbindelse med indlæggelse, behandling og forskning. Lovgivning vedr. sociale forhold og tvangsmæssige foranstaltninger.

Omfang: 10 lekt.

Pensum:

- Andersen, Jon (2019): *Social Forvaltningsret*, Nyt Juridisk Forlag, 185-233 (ekstensivt).
- Øvrige (ren lovtekst):
    - Landstingslov nr. 8 af 13. juni 1994 om sagsbehandling i den offentlige forvaltning (Besøgsdato 02-03-2026)
    - Landstingslov om ændring af landstingslov om offentlighed i forvaltningen (Aktindsigt i personalesager) (Besøgsdato 02-03-2026)
    - Inatsisartutlov om støtte til børn (Besøgsdato 02-03-2026)
    - Landstingsforordning om udbetaling af underholdsbidrag, m.v. til børn, samt adoptionstilskud (Besøgsdato 02-03-2026)
    - Lov nr. 197 af 16. juni 1962 for Grønland om børns retsstilling (Besøgsdato 02-03-2026)
    - Inatsisartutlov nr. 11 af 22. november 2011 om Børnetalsmand og Børneråd (Besøgsdato 02-03-2026)
    - Inatsisartutlov nr. 9 af 7. december 2009 om børnetilskud (Besøgsdato 02-03-2026)
    - I Inatsisartutlov nr. 8 af 19. maj 2010 om pligt til at indhente børneattest, som ændret ved Inatsisartutlov nr. 7 af 3. juni 2015, foretages følgende ændringer (Besøgsdato 02-03-2026)
    - Landstingsforordning nr. 7 af 3. november 1994 om hjælp til personer med vidtgående handicap (med senere ændringer) https://nalunaarutit.gl/groenlandsk-lovgivning/2019/l-13-2019?sc_lang=da
    - Inatsisartutlov nr. 40 af 9. december 2015 om førtidspension (Besøgsdato 02-03-2026)
    - Inatsisartutlov nr. 20 af 23. november 2015 om alderspension (Besøgsdato 02-03-2026)
    - Inatsisartutlov nr. 6 af 20. juni 2022 om offentlig hjælp (Besøgsdato 02-03-2026)
    - Landstingsforordning nr. 11 af 12. november 2001 om socialvæsenets styrelse og organisation (Besøgsdato 02-03-2026)
    - Inatsisartutlov nr. 8 af 20. juni 2022 om magtanvendelse inden for det sociale område (Besøgsdato 02-03-2026)
    - Inatsisartutlov nr. 11 af 12. juni om frihedsberøvelse og anden tvang i psykiatrien (Besøgsdato 02-03-2026)
    - Sundhedslovgivningssmateriale vedrørende sundhedsvæsen og dets opgaver. (Besøgsdato 02-03-2026)
    - Lovgivning nr. 7 af 30. oktober 1995 om sygeplejerskers autorisation og virke (Besøgsdato 02-03-2026)

Supplerende fra tidligere

- Inatsisartutlov om patienters klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet. Inatsisartutlov nr 50 af 25_11_2024 (Besøgsdato 02-03-2026)

Praktikforberedelse

Mål:
Målet er at den studerende kan definere læringsmålene i den kliniske/praktiske del af uddannelsen. Desuden kan referere til de obligatoriske forhold, kan udføre studiesamtaler samt anvende portfolio som studieredskab.

Indhold:
Forberedelse til praktikophold. Mål, obligatoriske forhold, forberedelse af studiesamtaler.
Obligatoriske studieaktiviteter: Gøre portfolio klar inden praktik.
6 lektioner

Praktiske studier

Læringsmål i praktikken

Efter de praktiske studier har den studerende følgende kompetencer:

- Gennem dialog afdække patienters og pårørendes perspektiv på, hvordan sygdom påvirker patientens hverdagsliv.
- Tilrettelægge patientforløb, der tilgodeser patientens og pårørendes ønsker, og samtidig begrundes med sundhedsfaglig viden.
- Anvende diverse hjælpemidler samt lovgivning i planlægningen af rehabiliteringsforløb med fokus på patientens og pårørendes behov og ønsker.
- Planlægge, gennemføre og evaluere kommunikation i relation til borger/ patienter og pårørende.
- Anvende metoder til forebyggelse af smittespredning.
- Demonstrere korrekte rene og aseptiske sygeplejeprocedurer.
- Identificere problemstillinger i sygeplejen, der har relation til mikrobiologi, immunologi, infektionspatologi og sygehushygiejne.
- Anvende fagsprog i relation til faglig formidling og dokumentation i skrift og tale på en måde der tilgodeser patientsikkerhed og fortrolighed.
- Udøve sin virksomhed inden for rammerne af den del af lovgivningen, der retter sig mod sygeplejersker som professionelle fagudøvere, samt kan informere patienter og pårørende om deres rettigheder.
- Anvende sin viden i forhold til børn, voksne og ældre, samt kan medvirke ved profylakse.
- Planlægge, gennemføre og evaluere vejledning og undervisning af borgere/ patienter
- Reflektere over egen læring.

Obligatoriske studieaktiviteter i kliniske studier i praktik (midler til at nå læringsmål):

De obligatoriske studieaktiviteter skal dokumenteres i portfolio. Dokumentation for fremmøde skal afleveres til Institut for Sygepleje og Sundhedsvidenskab.

- Fremmøde svarende til 208 timer
- Deltage i 2 studiesamtaler.
- Pensum 200 sider (20 sider sundhedsinformatik, 20 sider kommunikation, 40 sider mikrobiologi, 20 sider pædagogik, 40 sider mikrobiologi, 20 sider pædagogik og resten er sygepleje og sygdomslære)
- Færdighedsøvelse i identifikation af sygeplejebehov med inddragelse af patientens sygdom og symptomer; planlægning, udførelse og evaluering af sygepleje til 1-2 patienter,
- Færdighedsøvelse i at anvende plejeplaner for flere behovsområder på samme patient.
- Færdighedsøvelse i at anvende dokumentation i elektronisk patientjournal med henblik på kontinuitet i plejen.
- Færdighedsøvelse i at lave et patientforløb med henblik på rehabilitering/miljøterapi i samarbejde med patienten, ud fra patientens ønsker samt patientens livsverden, herunder arbejde tværfagligt med alle relevante faggrupper.
- Færdighedsøvelse i at analysere patienters og pårørendes aktuelle læringsbehov samt behov for vejledning ved hjælp af pædagogiske teorier.
- Praksisbeskrivelse med præsentation af forløb for en pt. med en af de udvalgte sygdomme, herunder den konkrete patients specifikke symptomer.
- Lave 3 refleksionsark med fokus på konkrete problemstillinger fra praksis, samt inddrage relevant teori til at belyse problemstillingerne. Refleksionsarkene skal godkendes af klinisk vejleder.
- Færdighedsøvelse i at gennemføre, evaluere og dokumentere planlagt og tilrettelagt dialog med en tildelt patient for at klarlægge patientens/ familiens perspektiv og ønsker for forløbet.

- Øvelse i klinisk beslutningstagen/sygeplejeprocessen, der inddrager sygdomsperspektivet, patientens og pårørendes egne ønsker for forløbet samt mulighederne ift., deres rettigheder.
- Præsentation af patienten til relevante tværfaglige samarbejdspartnere i plejegruppens konference med fokus på patientens behov samt ønsker. Præsentationen skal anvendes som case efter praktikforløb.

Studiesamtaler

Studiesamtalen foregår mellem den kliniske vejleder, den studerende og sygeplejelærer.

1. studiesamtale

Den første studiesamtale afholdes inden for den første uge og følger guide til studiesamtaler i portfolio.

Den studerende:

Du skal sende dit oplæg til studiesamtale til din kliniske vejleder og tilknyttede underviser 1-2 dage før samtalen, såfremt du ikke gør det, kan samtalen blive udskudt.
Du udarbejder et skriftligt oplæg til studiesamtalerne. Ved første studiesamtale præsenterer du dig og dernæst drøfter du/I ud fra praktikstedsbeskrivelsen dine læringsmuligheder og din læringsproces. Du kan f.eks. tage udgangspunkt i følgende spørgsmål:

- På hvilken måde har du nået dit læringsudbytte i de forudgående kliniske ophold?
- Hvordan vil jeg bruge min portfolio?
- Hvilke studiemetoder jeg har særlig erfaring med?
- Hvilke forventninger har du til egen indsats og udvikling?
- Hvilke forventninger har jeg til min klinisk vejleder og tilknyttede underviser i mit arbejde med portfolio?
- Hvilke forventninger har afdelingen til mig

Du skriver resumé af samtalerne, som lægges i portfolio og sendes til klinisk vejleder og tilknyttede underviser. Dokumenterne indsættes i din personlige portfolio.

Den kliniske vejleder:

Du anerkender og udfordrer den studerende og har fokus på den studerendes potentialer, erfaringer og læringsbehov. Du skitserer rammer og vilkår på praktikstedet. Du stiller refleksive spørgsmål og kommenterer, efter aftale, det skriftlige materiale i den studerendes portfolio.

2. studiesamtale

2. studiesamtale er en evaluering af det kliniske forløb i forhold til de obligatoriske studieaktiviteter ud fra semesterbeskrivelsen samt en evaluering af praktikstedet.

- Skriftlig evaluering fra den studerende og klinisk vejleder skal være tilsendt til sygeplejelærer omkring ugen før slutevaluering.
- Den studerende og kliniske vejleder fremlægger slutevaluering ud fra praktiklæringsmålene, anvend afkrydsningsskemaet bagerst i semesterbeskrivelsen som målestok.
- Det skal være tydeligt, hvordan og på hvilket niveau den studerende har arbejdet med sine mål og dokumentation for praktik og evaluering af praktik fra semesterbeskrivelsen underskrives.
- Litteraturlisten drøftes.
- Evalueringsskemaet for praktik fra universitetets hjemmeside afleveres senest dagen før slutevalueringen

Evalueringsskemaet findes på Peqqissaasoq - Ilisimatusarfik (uni.gl)

3. semester intern prøve

Alle obligatoriske studieaktiviteter skal være godkendte for at den studerende kan blive indstillet til prøven.

Semesterets tema: Situationsbestemt kommunikation med den syge patient i primær eller sekundær sundhedstjeneste i stabile og i ustabile eller akutte situationer.

Prøveform: Synopsis i grupper med individuel mundtlig eksamination. Sygeplejeteori, sygdomslære, mikrobiologi sundhedsinformatik, pædagogik, kommunikation. (Er tilføjet iflg. Studieordningen)
En synopsis er en foreløbig introduktion til et felt eller en undersøgelse. Denne synopsis er et skriftligt oplæg til en mundtlig eksamen der afleveres et stykke tid før den studerende, skal op til den mundtlige del af eksamen.

Omfang af den skriftlige del: Maks 19.200 anslag svarende til 8 sider á 2400 anslag.
Omfang den mundtlige del: 30 min. 10 min. til den studerendes oplæg, hvor de første 5 min skal bruges på at fremlægge de 2 artikler der er fundet og hvad de bidrager med ift., problemformulering og de sidste 5 min skal bruges på at uddybe de valgte teorier og teoriernes videnskabsteoretiske grundpositioner i relation til problemformuleringen.
De resterende 20 min bruges på eksamination, hvor der kan spørges til både opgaven, det mundtlige oplæg samt hele semesterets pensum.

Litteraturkrav: Der skal henvises til 500 antal sider fra pensum samt 2 selvvalgte artikler.
Vejledning: 3 lektioners gruppevejledning før aflevering af opgave. 1 lektions hold-vejledning efter aflevering og før mundtlig eksamen. Alle vejledninger er obligatoriske.
Bedømmelse: GGS
Censur: Intern

Formål med opgaven:
At de studerende øver sig i at afdække de sygeplejefaglige problemstillinger ved hjælp af relevant litteratur fra sygdomslære, kommunikation, pædagogik, pædiatri, sundhedsinformatik osv., samt ved inddragelse af patienter og pårørende med hensyntagen til deres situation.

Synopsens indhold:
Generativ AI må anvendes til idéudvikling og forbedring af sprog/formuleringer. Brug af AI skal altid angives i metodeafsnittet med en beskrivelse af anvendelsen, også når AI kun har været anvendt til sproglig bearbejdning. Der henvises til Ilisimatusarfiks retningslinjer for brug af generativ AI i eksamensopgaver.
Med udgangspunkt i en case, som den studerende har beskrevet i praktikken, skal opgaven indeholde følgende:

Indledning: ca. 3-4 sider
- Identifikation og argumentation af de sygeplejefaglige problemstillinger med inddragelse af teori og anden relevant litteratur.
- En begrundet afgrænsning af en problemstilling. Der skal argumenteres teoretisk for problemets relevans (for hvem og hvorfor det er et problem) samt beskrives årsager og konsekvenser knyttet til problemet.
- En problemformulering der er udledt af den afgrænsede problemstilling.

Metode og teori: ca. 3-4 sider
- Redegørelse for opgavens og teoriernes videnskabsteoretiske tilgang i relation til problemformuleringen.
- Beskrivelse og redegørelse af litteratursøgningen
- Kvalitetsvurdering og præsentation af 2 selvvalgte videnskabelige artikler

- Redegørelse og argumentation for valg af teori til bearbejdelse af problemformuleringen.

Litteraturliste

Aflevering
Tidspunkt for aflevering og fremlæggelse fremgår af skemaet for undervisning. Afleveres i WISEflow.
Prøven udarbejdes i henhold til Redaktionelle retningslinjer for opgaveskrivning: Peqqissaasoq - Ilisimatusarfik (uni.gl)

Læringsmål for 3. semester

Efter teoretiske studier kan den studerende:

- Redegøre for de sygdomme som er blevet gennemgået i semesteret.
- Redegøre for ætiologi, kliniske og parakliniske manifestationer som danner baggrund for diagnosticering, behandling samt pleje af patienter (børn, voksne og ældre).
- Forklare sygdomsrelaterede årsager til symptomer der observeres hos patienten, både i stabile og i ustabile eller akutte situationer.
- Argumentere for patienters og pårørendes eksistentielle og åndelige behov i forbindelse med sygdom.
- Argumentere for betydningen af kommunikation i relationen mellem sygeplejerske, patient og pårørende.
- Redegøre for det juridiske ansvar, der påhviler sygeplejersker inkl. pligten til at holde sig ajour inden for gældende lovgivning.
- Forholde sig til etiske, juridiske og organisatoriske konsekvenser ved anvendelsen af informationsteknologi i sundhedsvæsenet.
- Nævne nationale og lokale IT-strategier og deres betydning for udvikling og implementering af IT – anvendelsen.
- Relatere informationsteknologiens anvendelsesmuligheder og begrænsninger ift., til sygeplejen og tværfagligt samarbejde.
- Redegøre for udvalgte mikroorganismers forekomst, morfologi, vækstbetingelser og særlige egenskaber, at den studerende viser forståelse for samspillet mellem mikroorganismer, mennesker og miljø.

Evalueringsskema for læringsmål under praktik, 3. semester

Studerende:

Hold:

	Læringsmål:	Målene er nået med få, uvæsentlige mangler	Målene er nået med en del mangler	Målene er nået på et minimalt acceptabelt niveau	Målene ikke nået
1	Fremmøde svarende til 210 timer				
2	Deltage i 2 studiesamtaler.				
3	Pensum 200 siders relevant litteratur (20 sider sundhedsinformatik, 20 sider kommunikation, 40 sider mikrobiologi, 20 sider pædagogik og resten er sygepleje og sygdomslære).				
4	Færdighedsøvelse i identifikation af sygeplejebehov med inddragelse af patientens sygdom og symptomer samt planlægning, udførelse og evaluering af sygepleje til 1-2 patienter, ved anvendelse af sygeplejeprocessen og plejeplaner.				
5	Færdighedsøvelse i klinisk beslutningstagen med inddragelse af patientens sygdomsperspektiv samt patientens og pårørendes ønsker og rettigheder. Dokumentere observationer, vurderinger og pleje i elektronisk patientjournal med henblik på kontinuitet i plejen.				
6	Færdighedsøvelse i at planlægge og beskrive et patientforløb med fokus på rehabilitering/miljøterapi i samarbejde med patienten og relevante tværfaglige faggrupper samt analysere patientens og pårørendes behov for vejledning.				
7	Præsentation og refleksion over et patientforløb med fokus på patientens sygdom, symptomer, behov og ønsker, herunder præsentation i plejegruppens konference samt udarbejdelse af 2 refleksionsark med inddragelse af relevant teori.				

Kommentarer fra klinisk vejleder:
Mål der skal arbejdes med i næste praktik:

Refleksionsark (besvar kun de relevante spørgsmål til læringssituationen)

Refleksion	
Beskrivelse af situationen - Beskriv situationen	
Tanker i situationen - Hvad følte du? - Hvad tænkte du?	
Problematisér - Hvilke udfordringer ser du? - Hvilke spørgsmål rejser sig?	
Analyse - Hvilke teorier kan kaste lys over problemet? - Hvad er det mest centrale i problemet? - Hvordan kan teorien relateres til problemet? (litteraturhenvisninger)	
Konklusion - Hvad var godt? - Hvad kunne være bedre? - Hvad kunne du have gjort anderledes?	
Ny handling - Beskriv hvad du ville gøre hvis du kom lignende situation	
Refleksion - Hvad har du lært? - Hvordan ser du situationen nu? - Hvordan vil du bruge din nye viden fremover? - Er der nye spørgsmål?	